

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Sieć Miasto Kompaktowe Od strategii do działania

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Czym jest Miasto Kompaktowe oraz kontekst prac

- **Sposób organizacji rozwoju**, a nie pojedynczy dokument
- **Bliskość funkcji**: mieszkanie, usługi i praca w zasięgu codziennych potrzeb
- **Transport zbiorowy i mobilność piesza** jako podstawa dostępności
- **Mniejsze zużycie terenu i zasobów** – niższa presja na środowisko
- **Większa efektywność usług publicznych** i lepsza jakość życia
- Reforma **systemu planowania przestrzennego**
- Ustawa o **zrównoważonym rozwoju miast**

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Z jakim problemem przyszły miasta i MOF?

- Luka między **strategią a działaniem**
- Brak jasnej **kolejności** realizacji projektów
- Fragmentacja polityk miejskich
- Praca w **silosach wydziałowych**
- Nadmiar dokumentów, niedobór narzędzi
- Przeciążone zespoły urzędów
- Trudność w testowaniu rozwiązań
- Brak przestrzeni na pilotaże
- Rozproszone inwestycje
- Wyzwania związane z koordynacją prac na poziomie ponadlokalnym

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Jak pracowaliśmy?

Sieć jako proces współpracy

- wzajemna nauka
- inspiracje z **wdrożeń w Polsce i za granicą**
- praca z **ekspertami-praktykami** o
- współpraca z **MRiT i MFiPR**
- MID jako narzędzie **operacyjne**

Efekt systemowy

- zebranie **postulatów miast**
- przełożenie doświadczeń na **PU**
- adresowanie rekomendacji do **właściwych resortów**

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Jakie były obszary tematyczne MID?

1. Wzmacnianie centrów miast i dzielnic

Miasta: Leszno, Łomianki, Płock, Włocławek, Zduńska Wola, Dąbrowa Górnicza

- skala centrum miasta / śródmieścia,
- integracja przestrzeni, usług, mobilności i zieleni,
- odejście od pojedynczych inwestycji na rzecz **ciągu działań w czasie**,
- stworzenie sieci kompaktowych, samowystarczalnych dzielnic, wykorzystanie urbanlabu.

2. Dialog w miejskich obszarach funkcjonalnych (MOF)

MOF: Stowarzyszenie Metropolia Krakowska (SMK)

- dialog przestrzenny między gminami SMK.

3. Integracja mobilności i planowania przestrzennego

Miasta: Gdynia, Płock

- miasto 15-minutowe,
- uspokajanie ruchu,
- kompleksowa przebudowa i modernizacja obszarów powiązanych zieloną, dostępną i atrakcyjną siecią przestrzeni publicznych oraz pieszo-rowerowych.

4. Zielono-błękitna infrastruktura i retencja

Miasta / MOF: Zielona Góra, GZM

- planowanie w skali zlewni,
- integracja analiz hydrologicznych z planowaniem,
- BZI w gęsto zurbanizowanych obszarach, analiza dostępu do zieleni publicznej,
- koordynacja procesu utworzenia Parku Krajobrazowego GZM.

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Efekty MID

- **MID jako narzędzie operacyjne**
- **Uporządkowanie działań miast**
- **Odejście od silosów wydziałowych**
współpraca wielu jednostek z wiodącą rolą planowania przestrzennego
- **Mobilizacja zasobów wokół celu lub obszaru**
podejście znane z procesów rewitalizacji
- **Integracja działań w skali dzielnicy / miasta / MOF**
jeden spójny proces budowania miasta kompaktowego
- **Większa dojrzałość zespołów miejskich**
systematyczność, etapowanie, realność wdrożeń
- **Wewnętrzna refleksja w urzędach**
lepsza koordynacja, priorytetyzacja i decyzje możliwe do realizacji
- **Wdrażanie** rozwiązań w trakcie realizacji projektu

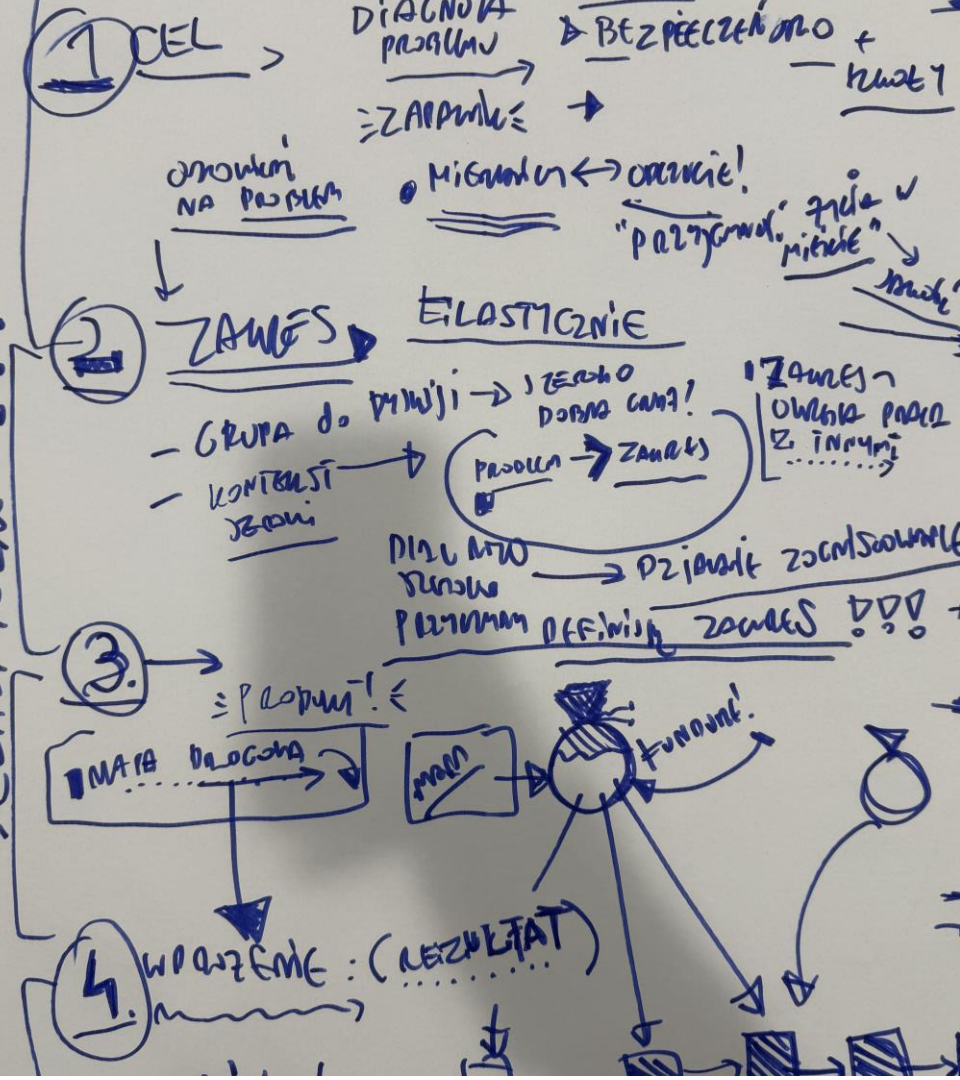

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Plan Ulepszeń

- Kształtowanie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
- Wsparcie dla mikroplanowania i wdrożeń pilotażowych:
- Konkursy urbanistyczno-architektoniczne
- Rozwiązania systemowe umożliwiające lepszą współpracę na terenach MOF
- Błękitno-Zielona infrastruktura

WDROŻENIE OGÓLNOPOLSKIEGO PROGRAMU WSPARCIA DLA GMIN W ZAKRESIE **WSPÓŁPROJEKTOWANIA** I **PROTOTYPOWANIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH.**

PROBLEM:

- niska powszechność **współprojektowania** przestrzeni w miastach
- konsultacje społeczne prowadzone zbyt **późno** i zbyt **formalnie**
- słaba **akceptacja społeczna** i niedopasowanie przestrzeni do lokalnych potrzeb

ZAKRES REKOMENDACJI:

- dedykowane środki na **warsztaty partycypacyjne, pilotaże i czasowe aranżacje**
- wsparcie **eksperckie**, narzędzia i dostęp do sprawdzonych metod współprojektowania
- możliwość **testowania** rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo i dostępność

URUCHOMIENIE DEDYKOWANEGO PILOTAŻU WSPIERAJĄCEGO OPRACOWANIE **MIKROPLANÓW** ORAZ REALIZACJĘ PILOTAŻOWYCH **WDROŻEŃ** W SKALI DZIELNIC I KWARTAŁÓW.

PROBLEM:

- **brak narzędzi** do planowania i testowania rozwiązań w mikroskali
- kluczowe **problemy** mobilności i jakości życia ujawniają się na poziomie dzielnic
- niedostateczne powiązanie **planowania** z szybkim wdrażaniem

ZAKRES REKOMENDACJI:

- finansowanie mikroplanów integrujących **mobilność**, przestrzeń **publiczną**, **zieleni** i **dostępność**
- środki na pilotażowe wdrożenia typu „quick wins” (np. **ulice szkolne**, **reorganizacja ruchu**, **zazielenianie ulic**)
- **ewaluacja efektów** oraz przygotowanie standardów do dalszego skalowania

STWORZENIE SYSTEMOWEGO, KRAJOWEGO WSPARCIA DLA GMIN W ORGANIZACJI **KONKURSÓW** **URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNYCH**

PROBLEM:

- wysokie **koszty** i obciążenia organizacyjne konkursów
- **bariery proceduralne** zniechęcające gminy do ich stosowania
- **niewykorzystany potencjał** konkursów w podnoszeniu jakości przestrzeni

ZAKRES REKOMENDACJI:

- jednolite **standardy** organizacji konkursów (role, odpowiedzialności, procedury)
- krajowe **wsparcie doradcze** – proceduralne i merytoryczne
- **malejące** w czasie **dofinansowanie** kosztów pierwszych konkursów
- testowanie połączenia konkursów z **partycypacją społeczną**

PRZEPROWADZENIE POGŁĘBIONEJ **ANALIZY** DOTYCHCZASOWYCH **DOŚWIADCZEŃ Z REALIZACJI** **PROJEKTÓW PARTNERSKICH** ORAZ **UELASTYCZNIENIE** **ZASAD** ICH PRZYGOTOWANIA I WDRAŻANIA.

PROBLEM:

- skomplikowane **wymogi prawne i proceduralne** projektów partnerskich
- **ograniczone wykorzystanie** tej formuły mimo jej wysokiego potencjału
- **trudności w realizacji** wspólnych inwestycji międzygminnych

ZAKRES REKOMENDACJI:

- **analiza** projektów partnerskich z perspektyw 2014–2020 i 2021–2027 (w tym ZIT)
- identyfikacja **barier, korzyści** oraz **ryzyk**
- przygotowanie zmian **legislacyjnych i programowych**
- system **zachęt do współpracy** (np. wyższe dofinansowanie, szerszy katalog kosztów)

WPROWADZENIE **DELEGACJI USTAWOWEJ** UMOŻLIWIAJĄCEJ GMINOM **USTANAWIANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW ZIELENI W PRAWIE MIEJSCOWYM**, OBEJMUJĄCYCH ZARÓWNO INWESTYCJE PUBLICZNE, JAK I PRYWATNE.

PROBLEM:

- **brak podstawy prawnej** do egzekwowania standardów zieleni
- **niska i niespójna** jakość zieleni w nowych inwestycjach
- ograniczona zdolność miast do **adaptacji do zmian klimatu**

ZAKRES REKOMENDACJI:

- **minimalne wymagania** dotyczące ilości i jakości zieleni
- **standardy** dla **powierzchni biologicznie czynnej** i struktur roślinnych
- skuteczne mechanizmy egzekwowania wymogów wobec **inwestorów**

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Pilotaże

Zazielenianie dzielnic w powiązaniu z budowaniem miasta kompaktowego - wsparcie dla poprawy ruchu pieszo-rowerowego w ramach dzielnic (dzielnicowe zarządzanie mobilnością/mikroplany mobilności)

pilotaż priorytetowy – I kolejność wdrażania

Integracja planowania przestrzennego z planowaniem zlewni

pilotaż priorytetowy – I kolejność wdrażania

Zastosowanie masterplanów (koncepcji programowo-przestrzennych) **dla koordynacji rozwoju kluczowych obszarów gminy.**

pilotaż średnioterminowy – II kolejność wdrażania

Prototypowanie przestrzeni publicznej z pogłębionym elementem szerokiej **partycypacji**

pilotaż uzupełniający – wdrażany równolegle

Systematyczny dialog międzygminny – narzędzie koordynacji przestrzeni i inwestycji w MOF i innych powiązanych gminach

pilotaż uzupełniający – wdrażany równolegle

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Wyzwania na przyszłość

- finansowanie wdrożeń
- trwałość efektów MID
- koordynacja i współpraca
- monitoring Planu Ulepszeń

PARTNERSKA
INICJATYWA MIAST

Dziękujemy za uwagę

